

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. X. Daniel alterum Nabuchodonosoris somnium interpretatur,
interpretationis summa est: Deus exaltat, Deus dejicit, & humiliat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

IV. Hæc sancta inter impuros ignes immunitas argu-
mento est, ejuscemodi homines castitatis amantes
inferorum ignibus nunquam urendos. E familiâ beati
Dominici, * vir religiosus & cognominis gravissimas in-
tus & foris luctas sustinuit; caro contumax & rebellis
ad illicita trahebat. Difficilem reddebant pugnam dia-
boli, qui suos ignes variè subdebant. Sed eluctatus est,
& vicit constans athleta. Victi hostes proclamare cogebantur:
Viciisti, viciisti, quia in igne fuisti, & non aruisti.
Quisquis animi puritatem diligit, & omni obscenitati
aures claudis, Noli timere, meus es tu. Et quia sæpius in
igne fuisti, & non aruisti, nec apud inferos ardebis, aver-
nalis flamma non tanger te.

V. Quot sanctissimorum hominum in ignibus perdu-
rarunt penitus illæsi? Joannes Apostolus in balneum cru-
dele bullientis olei sine noxâmersus vegetior exiit quam
ingressus. Polycarpus Smyrnenensis Præsul, vir octoginta
sex annorum iustus Christo malè dicere: Et qui pos-
sum, inquit, ei malè dicere, qui mihi tot annis nil mali
fecit unquam? Ad rogam igitur damnatus est. Sed vir-
tutem ipse absolvit ignis, dum tangere veritus structo
velut è flammis fornice ambivit innocentem; nec jam
læsus, sed texit, suavissimum interitum in adstantes odo-
rem ejaculatus. Ad extremum gladio confossus sangui-
ne suo extinxit ignem; nobili nimbo, & quem imbribus
suis præferat cælum. Ita divorum alii quamplurimi in
ignibus intracti. Pauculos velut per satyram nomine-
mus. Ita Dionysius Areopagita, ita Pantaleon Martyr:
ita Ephrem, Barlaam, Andronicus, Probus, Taracus,
Theodorus, Victor, Vincencius, veterique beatorum
tabulis inscripti. Gregorius Magnus rem miram ad in-
lilitum memorans: Ego regis Totilæ, inquit, repere-
runt Gothi virum integerrimum, cui Benedicto no-
men. Hunc unâ cum turgurio comburere conati sunt
hostes. In orbem cellulæ arserunt omnia, sed ipsa cum
suo inquilino nil ignium concepit. Jamque irritatores
Gothi, è domicilio virum extraxerunt præcipiti sævi-
tiâ, & in propinquum clibanum coquendâ panibus in-
flammatum conjecerunt, ostio probè occluso. Sed die
altero reperus est ab igne adeò illæsus, ut nec vestium
quidem extrema quidquam fuerint ambusta. Ita beata
Thecla virgo, quæ Leonis, quibus objecta, curavit;
tauros, quibus alligata domuit; undarum monstra, qui-
bus immissa, vicit; ignium rogos, quos conscenderat,
triumphavit. Flammæ, quæ nec Herculi pepercerant,
pepercerunt virgini. Ita & Lucia virgo tremenda rogo
imponitur. Sed lucet pulchrius suis ignibus Lucia, & è
flammis Imperatoribus mortem, Syraculanis præsen-
tem opem, Ecclesiæ pacem varicinat. Ita Cæcilia è
balnearum ignibus, quos tyrannus succenderat, pul-
chrior emerit. Ita Agnes ab Aspasio addicta flammis,
quas ad preces virginis ros illico extinxit. Ita Juliana
flammas, ad quas damnata fuerat, lacrymis repressit,
leberem ab igne ferventem precibus rupit. Ita Chris-
tina sævientem rogam, ardens oleum, liquatam picem,
accensam fornacem, salva superavit. Ita aliæ virgines
quamplurimæ, cum ignibus jocata, supplicium muta-
runt in triumphum.

Quemadmodum verò Deus tot suorum amicorum
vestes & corpora in flammis servavit inviolata, sic &
animos & mentes suorum inter exempla pessima, ser-
mone spurcissimos, inter colluviem vitiorum in omni
tentatione servat incorruptos. His insuper Angeli sese
affociant, ut eos singulariter tueantur, quos præcipuè
amant. Cassianus id asserens: Nullâ virtute, inquit, ho-
mines Angelis imitationis conversationis aquantur, quam me-
rito & gratiâ castitatis. Estimemus, obsecro, hanc sua-
vissimam cum Angelis societatem, ob quam extrema
potius omnia sunt tentanda, quam ea destituenda. Hic
quisque secum animo statuat: Etsi omnes, inter quos
ago, sædissima loquantur, essi tacentem risu & sibilis

Tom. II.

A excipiant, etsi diabolus dies ac noctes infestet, præsidio
divino fultus, Angelorum amicitia defensus hæc vincam
omnia, & hoc unum assidue precabur: Mi amantissi-
me Deus, sequor te in toto corde meo, & timeo te, quo-
niam non est confusio confitentibus in te. Ne tradas me in
perpetuum, neque auferas misericordiam tuam à me.
Domine Jesu, meus es tu, tuus ego sum. Ita non time-
bo, nec flamma ardebit in me. Ita spe sum maximâ om-
nes adversarios à me vincendos, promissam castis lau-
ream feliciter obtinendam. Quando enim, Cassiano te-
ste, sublimis est præmium castitatis, tantò gravioribus adver-
sarium insidiis laceatur. Victori palma; cessatori dede-
cus & ignominia.

CAPUT X.

Daniel alterum Nabuchodonosoris somnium in-
terpretatur: Interpretationis summa est; Deus
exaltat; Deus dejicit, & humiliat.

A Sopus, tam festivi ingenii, quam cultus fœdi, in-
terrogatus quid faceret Jupiter? Profectò sa-
pienter respondit istud: Excelsa deprimi, extollit hu-
milia. Hi reverà summi Numinis labores sunt, dejicere
quidquid superbam & altum, quidquid submissum &
inum evehere. Dispergit Deus superbos mente cordis sui; De-
ponit potentes de sede, & exaltat humiles. Hæc Dei sunt ope-
ra. Ita cum rege Nabuchodonosore, ita cum innumeris
superbis aliis egit. Dispersit, deposuit, excelsa depressit.
Vidit Nabuchodonosor somnium, cui nullus repe-
riebatur interpretes præter Daniele. Qui somnium ag-
gressus explicare: Arborem, inquit, quam vidisti sublimem
atque robustam, cujus altitudo pertingit ad cælum, & aspectus
illius in omnem terram: & rami ejus pulcherrimi, & fructus
ejus nimis, & esca omnium in eâ, subter eam habitantes be-
stia agri, & in ramis ejus commorantes aves cali. Tu es rex, qui
magnificatus es, & invaluisti: & magnitudo tua crevit, & per-
venit usque ad cælum, & potestas tua in terminos universæ
terra. Quod autem vidit rex vigilem & sanctum descendere
de celo, & dicere: Succidite arborem, & dissipate illam, ar-
tamen germen radicum ejus in terrâ dimittere & vinciaturo ferro
& ere in herbis foris, & rore cali conspergatur, & cum seris sic
pabulum ejus, donec septem tempora mutantur super eum. Hæc
est interpretatio sententia Atriusimi, quæ pervenit super domi-
num meum regem. Ejicient te ab hominibus, & cum bestiis
ferisq; erit habitatio tua, & sicutum ut bos comedes, & rore cali
insuderis, septem quoque tempora mutabuntur super te, do-
nec scias quid dominetur Excelsus super regnum hominum, &
cuiuscumque voluerit det illud. Hanc interpretationem rex
accuratam quidem & legitimam agnovit, non tamen
è toto respuit. Expectavit annum solidum divina pa-
tience, sed poenitentia secuta est nulla. Vox tandem
cælo ruit: Regnum tuum transibit à te. Factum ordine. Hic
dicendi campus multò fecundissimus, distincta the-
mata complura. Nos unum hoc commutatis vicibus to-
tâ dictione hac ingeremus: Deus exaltat, Deus humiliat.

§. I.

I. Deus exaltat. Facile est enim in oculis Dei subitò ho-
nestare pauperem. Rem miram, ter miram hic
audite, quâ ratione Deus amicos suos honoret in orbe
hoc etiam inferiore. Nabuchodonosor rex potentissi-
mus æquè ac superbissimus, jam pæne monarcha orbis
nihilominus Daniele collegam suam perquam hono-
rificè appellans: Donec, ait, collega ingressus est in conspectu
meo Daniel. Hic minime falsus aut nimium blandus testis
de Nabuchodonosoris incredibili potentia hoc pronun-
tiavit: Tu es rex, qui magnificatus es & invaluisti; & ma-
gnitudo tua crevit, & pervenit usque ad cælum, & potestas tua
in terminos universæ terra. Hic tantus princeps, qui &
Deus

Bbb

Deus

Deus haberi voluit, nihilominus hominem exterum, captivum, Judæum, & quod amplius est, famulum suum nominat Collegam: *Donec ingressus est Collega.* Nam Daniel præfectus erat omnibus Babylonici regni provinciis, omnes ei magistratus, principes omnes subijuncti. Ita Deus, quem vult extollit. Hinc proclamans David: *Mihi autem, inquit, nimis honorificati sunt amici tui Deus, nimis confortatus est principatus eorum. Deus exaltat.*

Psal. 138. vers. 17.

II. *Deus humiliat.* Vox illa cælo lapsa hoc etiam edixit: *Verumtamen germen radicem ejus in terrâ finite.* Adversus arborem illam gravissimè Deus excerbatus, nihilominus non æquissimam tantum, sed & mitissimam sententiam. Salit in excindendum lignum. Hoc indoli divinæ proprium, in ipsi furore uti moderatione. Homo cum irâ furit, nihil moderationis admittit: Deus in superbos sævit, sed moderatissimè. In eo genere non abfinitis pharmacopola, qui omnia ad libellam exigit minutissimè, nec enim drachmam tantum, aut drachmæ dimidium, sed & scrupulum, sed & piperis granum unicum & trutinam mittit. Ita Deus Jobum Satanæ pro libitu cruciandum dedit, unâ tamen etiam imperavit: *Verumptamen animam illius serva.* Ut liberet, vexat; sed citra mortem, quam inferre prohibeo. Hinc illæ Jobi voces: *Mirabiliter me crucias (plagas accumulans plagis) & propter superbiam, quasi lænam capies me (videris enim me veluti feram insectari, & ut rapacem, superbum, crudelem exagitate.) Sagitta Domini in me sunt, quarum indignatio ebibat spiritum meum.* Ulceribus, & vulneribus sum plenus, quorum acerrimi dolores omnem animi & corporis mei vigorem exhauriunt. Deus humiliat.

Dan. cap. 4. vers. 12.

Deus peccatores punit, sed moderatissimè.

Job c. 2. v. 6.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem cap. 6. vers. 4.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Consiliarii & causæ cognitores.

Gen. cap. 11. vers. 7.

3. Reg. c. 22. v. 19. & 20.

Apoc. cap. 6. vers. 10.

Matth. c. 19. vers. 28.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

Idem c. 10. vers. 16.

§. II.

IV. *Deus humiliat.* Nabuchodonosori regi somniorum interpretis Daniel in os apertissimè dixit: *Ejiciam te ab hominibus, & cum bestis ferisq; eris habi-*

Dan. cap. 4. vers. 22.

A *ratio tua, & sanum ut bos comedes, & rore cali infunderis, seprem quoque tempora mutabuntur super te, donec scias, quod dominetur Excelsus super regnum hominum, & cuiuscumque voluerit, det illud.* Ita Deus superbos jubet sedere humi, tamque frigidum eis jentaculum apponit: prandendum & cenandum cum bestiis: boum & onagrorum lactucæ, hominum sunt delicia. Quæ verò hæc dicendi est? Libertas, in os tanto regi dicere: Ita res agitur: *Ejiciam te ab hominibus; feram ages inter feras.* Fuisset qui prius centies deliberationem habuissent, quàm ista talia dixissent regi. Quis enim timidiorem non ita secum staret? Si nuntium feram tam ingratum, si ista proloquar tam liberè privabor meo munere, collectam gratiam omnem effundam, in discrimen capitis certissimum me conijciam: præstat igitur tacere. At verò Daniel longè aliter ratiocinatus: ut ut sint ista, veritatem hic celare nefas. Hæc aulicis consiliariis, hæc palatinis optimatibus altissimè imprimenda. Commendandum est non quâ ratione vasis artificiosè dicenda construamus, & ex ambiguo loquamur, ne principales aures offendamus, sed potiùs quâ libertate in lucem efferramus veritatem. Augustus Imperator ob impudenciam filia Julia contra facta jam infamiam altum ingemiscens: Horum, aiebat, nihil mihi accidisset, si Agrippa aut Mæcenæ vixisset, viri ab ingenuâ dicendi libertate plurimum commendandi.

V. *Deus exaltat.* Dominatur Excelsus in regno hominum, & cuiuscumque voluerit dat illud, & humillimum hominem constituet super eum. Hoc Deus sapissime factitavit; ab ovibus, & ab afinis assumptis reges. E latrone factus est Jephthe princeps. Artaces è latrone rex Parthorum est creatus. Rex Lydorum Gyges pastor fuit. Darius Hytaspis rex Cyri regis armigerum egit. Valentianus Imperatoris parens fuit restio. Tamerlanes rex Tartarorum bubulcus fuit. Agathocles Syracusanorum rex parentem figulum non erubescens sæpe abacos luto Samio, testisq; vasis oneravit. Aurelianus & Diocletianus humi loco oriundi. Tullus Hostilius rex inter armentarios censebatur. Maximinus Imperator ab ovibus ad diadema pervenit. Maximi Puppieni parens fuit cultellarius. Justinus I. Imperator à bubulco ad bubulci dignitatem promovit, à bubulco ad machæropæi officinam transit, ex officinâ ad militiam profuit, è milite factus Imperator. Mahometes jam pæne Deus, aliquando fuit camelarius. Othomannicæ Imperatoris domus origo & caput Othomannus I. rusticus parentibus est prognatus. Ita dominatur Excelsus in regno hominum, & cuiuscumque voluerit, dabit illud, & humillimum hominem constituit regem.

Quæstiones poni solent inanes: Quis hominum inter vivos sanctissimus? quis Luciferi sedem occupaturus? Ad utrumque commodè responderet: Sanctissimus, qui humillimus, sui que ipse despicientissimus: Summus illic futurus, quisquis hic fuerit ex virtute imus. Et an non istud cuius maximum sit calcar ad animi submissionem ardentissimè sectandam? ita quidem ut si non liceat præmium primum consequi, & inter primos consistere, saltem alterum obtineat, & in secundis consistat. Neque ad eam rem opus rigidis jejuniis, aut asperis ciliciis, aut quotidianis extentisq; vigiliis, aut precibus affiduis. Ab hoc brabeo consequendo nullus hominum ordo, ætas, sexus excluditur; patet omnibus. Vicisti, si serio velis vincere. *Quid tibi opus est,* ait Seneca, *ut sis bonus? Velle.* Smaragdus ait: *Quisquis se habet humillimum dat brabeum.* Quin igitur hoc unice agimus, ut nos in omnibus & adversus omnes quàm maximè submittamus? Sola verò exterior submissio, quæ tritam vestem, sanctas ceremonias, humiles gestus, depressas voces maximè spectat, lenta nimis & invalida est ad præmium tam nobile obtinendum. Deus exaltat, sed hominem verè humilem. *Humillimum constituet super eum.*

VI. Deum

VI. Deus humiliat. Omnia venerunt super Nabuchodonosor regem. Eadem hora sermo completus est super Nabuchodonosor. & ex hominibus abiectus est. & fenum ut bos comedit, & rore cali corpus ejus infectum est, donec capilli ejus in similitudinem aquilarum crescerent, & unguis ejus quasi avium. O Deus, cujus providentia in sui dispositione non fallitur, quam omnia in mensura & numero, & pondere disposuisti! Nec vocula, nec syllabula, nec punctulum, nec apiculus, nec momentum unicum divinae sanctionis errat. Testatus id Christus: tota unum, inquit, aut unus apex non praterbit a lege donec omnia fiant, prout aeterna & inconcussa veritas decrevit. Salvo tamen humano arbitrio, cui nullam vim faciunt decreta caelestia. Nam, ut hic quam castigatissime loquamur, damnationis causa non est praevio, sed causa praevisionis est damnatio. Rem exemplo monstramus. Vidit quis e turri Hierosolymis Judam Iscarioten collum laqueo inferentem, & continuo pronuntiavit: Miser hunc certe summi est suspendi. Praevio & praedictio non fuit causa suspendii, sed praevisionis ac praedictionis causa fuit suspendium. Idem in aliis, quae ab humana pendent voluntate.

§. III.

Ita ad unguem omnia venerunt super Nabuchodonosor. In eo quod amplius miremur, cumque sermo adhuc esset in ore regis, vox de caelo ruit. Necdum verba rex finierat, necdum voces dentibus eliserat, jam ultor a tergo instabat. Momenta scilicet & tempora pater posuit in sua potestate. Et en ut Deus exeret superbos subito illos fulminans. Praedictum: Tonabit de caelo Dominus, & Excelsus dabit vocem suam. Ita Isaias clamat: A voce Domini pavabit Assur virga percussus. A voce Angeli fugerunt populi. Vox de templo, vox Domini reddentis retributionem inimicis suis. De subitibus Hebraeorum supplicis canit psalter. Adhuc esca eorum erant in ore ipsorum, & ira Dei ascendit super eos. In Babylonium regem grandi ore ampullantem vox de caelo ruit velut improvium tonitru & fulmen. Dixit Nabuchodonosor: Nomen haec est Babylon magna, quam ego aedificavi in domum regni, in robore fortitudinis meae, & in gloria decoris mei: Nonne ego, inquit, nonne ego tanta civitatis conditor? Sed mox audit: Tibi, Nabuchodonosor rex, tibi, tibi dicitur: Regnum tuum transibit a te, & ab hominibus ejicient te. Deus exaltans, & Deus humilians. Hoc ab orbe condito Dei opus est, dejicere superbos, & humiles evehere. Quod Nabuchodonosor post rigidum septennii tirocinium inter bestias exactum ore plenissimo confessus: Potestas ejus, inquit, potestas sempiterna, & regnum ejus in generatione & generatione. Et omnes habitatores terra apud eum in nihilum reputati sunt: juxta voluntatem enim suam facit tam in virtutibus caeli, quam in habitatoribus terra; & non est qui resistat manus ejus, & dicat ei: Quare fecisti? Nunc igitur ego Nabuchodonosor laudo, & magnifico, & glorifico regem caeli, quia omnia opera ejus vera, & via ejus judicia; & gradientes in superbia potest humiliare. O fastuosi mortales. Nabuchodonosori, quaeso, credite experto: Tobiae credite praeceptorum optimo, qui filium erudiens: Superbiam, inquit, nunquam in tuo sensu, aut in tuo verbo dominari permittas. In ipsa enim initium sumpsit omnis perditio. A re praesenti testimonium est luculentissimum. Germania ab anno Christiano 1618. ad annum 1638. quo haec scribo, iniquis bellis misericordie deformata in merum paene cadaver expiravit. Luctus, moeror, depraedationes, incendia, bonorum omnium everfiones, & facies rerum paene ubique miserima. Quae tanti origo mali: Elatio & superbia. In ipsa initium sumpsit omnis haec perditio. Summi principes alter alterum bellis, ut visum est, minus necessariis lacefebant. Hinc incendium trans mare flammis milit, & regem evocavit exterum qui Germaniam funeribus oppleret, & Imperatori Romano alas accideret. Factum profecto. Accisa sunt ala. Sed cui bono? Ut sola non sus-

Tom. II

cuiberet superbia. Loquamur, mi lector, inter nos amicissime. Si quis sapiens & sanctus, vel duos solum pilcos, sed aureos, possit in concordiam singularem ac stabilem componere, brevi omne religionis diffidium finiret. Fieret, quod promisit Christus, unum ovile, & unus pastor. Sed haec tenus ad eam Orbis beatitatem non pertigit. Quid impedimento fuit? Id unum in quo omnis perditio sumit initium. Aurei duo pilei ad hoc temporis non poterant a mortalium ullo persuaderi, ut alter alteri vel minimum se submitteret. Non aenigmata loquor, res in aperto est. Ex orbe superbia tolle, & haereses omnes, bella omnia, omneque malum sustulisti. In ipsa initium sumpsit omnis perditio.

Hanc ob causam Tobias filio Tobiae tam sedulo inculcans: Superbiam, inquit, nunquam in tuo sensu, aut in tuo verbo dominari permittas. Nec os, nec animam tangat vel minimum elationis. Merum, leralissimum venenum omnis arrogantia. Subito ex alto Deus fulminat arrogantes & elatos: Regna dividit prout vult, & humillimum hominem super ea constituit. Fuge superbiam, fuge, fuge; & omnium vitiorum originem declinasti.

CAPVT X.

Daniel Nabuchodonosori suadet eleemosynas. Quod in eis erogandis maximum sit impedimentum?

Daniel Nabuchodonosori somnium de arbore succidendam fidelissime interpretatus: Tu es, inquit, arbor illa, quam vidisti sublimem atque robustam, cujus altitudo pertingit ad caelum, & aspectus illius in omnem terram, & rami ejus pulcherrimi, & fructus ejus nimis, & esca omnium in ea, habet eam habitantes bestia agris, & in ramis ejus commorantes aves cali. Tu es, inquam, haec arbor, quam vidisti. Haec est autem interpretatio sententiae Altissimi: Ejicient te ab hominibus & cum bestis fersis, erit habitatio tua. Neque hoc pauculos dies, aut unum alterumve mensem, aut semestrem spatium, sed septennium totum, donec scias quod dominetur Excelsus in regno hominum. Nunquid non istud concionari est? Nunquid non interpretari somnium hoc est; nunquid non diem actionis constituit & in jus vocare? Fuissent, qui dixissent: Si mihi vix tota Babylon in praemium cedat, non ausim ego tam acerbam regi sententiam denuntiare. Ausus est Daniel. Ut autem detecto jam & aperto ulcere maligna imponeret; Quamobrem, inquit, o rex, consilium meum placeat tibi, & peccata tua eleemosynis redime, & iniquitates tuas misericordis pauperum: forsitan ignoscat delictus tuis. Et animum, & marsupium pandi jubet. Animum misericordis pauperum, ut pronus sit, ad juven- dos pauperes, affectus; marsupium, ut optatos affectus expedita manus comitetur, quae peccata redimat largioribus eleemosynis. De eleemosyna singulari libro jam egimus. Hic ergo jam ista solum explicanda. Cur Daniel Nabuchodonosori solas suaserit eleemosynas: deinde, quidam sit potissimum quod ab eleemosynis largiendis retrahat.

§. I.

Arum actionum quae pro contractis noxis satisfaciunt, triplex genus assignant Theologi, Oratione, Jejunium, Eleemosynam. Cur igitur Daniel ad expianda scelera solum in erogandis eleemosynis liberalitatem suaserit? Inter primas hanc assignamus causam: Rex Nabuchodonosor Monarcha potentissimus jam annis triginta septem voluptatibus affluentem vitam egit, viciorum diversis & ingenti rerum successu potentior in dies, & quod sequitur insolentior persuaderi nequam potuisset, ut operosiori poenitentiae, jejuniis & precibus vacaret.

B b b 2

10. vers. 16.

Loc. cit.

Dan. cap. 4. vers. 17. & seq. Daniel Nabuchodonosori somnium interpretatur.

Ibid. v. 24. Detecto & aperto ulcere maligna imponit.

In Gazophylacio Christi, quod anno 1617. editum.

Cur sola Eleemosyna Nabuchodonosori suaserit?